

УПУТСТВО ЗА АУТОРЕ¹

Рукопис за *Грађу за проучавање споменика културе Војводине* шаље се у електронској форми снимљен на компакт диску уз то, треба доставити и један примерак текста одштампаног на папиру, као и Изјаву да рад није (нити ће бити) објављиван или понуђен неком другом за објављивање, на адресу Уредништва: Редакција Грађе за проучавање споменика културе, Покрајински завод за заштиту споменика културе, Штросмајерова 21, 21131 Петроварадин, Србија.

Рад треба да буде написан ћирилицом у Microsoft Word-у, дужине (укључујући сажетак на српском и апстракт на енглеском, слике, табеле и друге прилоге) до 35.000 словних знакова; врста слова: Times New Roman; проред: 1,5; величина слова: 12. Раду приложити и сажетак (од 10 до 15 редака) на српском и на енглеском (или једном од распрострањенијих страних језика) са четири до шест кључних речи, у прореду 1, величине слова 11. Фусноте (напомене уз текст, спуштенице): проред 1, величине слова 10.

Страна имена у раду писати онако како се изговарају, с тим што се при првом навођењу у загради име даје изворно.

Илустративни прилози уз радове (фотографије, графикони, географске карте, ...) морају бити адекватно скенирани (300 dpi). Свака илустрација мора бити означена бројем, мора да има легенду и назначено место унутар текста где ће се наћи. Формат илустрације може бити: bmp, jpg или tiff.

Напомене користити само за пропратна објашњења, а не за цитирање или навођење референци. За цитирање или само позивање на нечије дело користити библиографску парентезу.

Библиографска парентеза

Библиографска парентеза, као уметнута скраћеница у тексту која упућује на потпуни библиографски податак о делу које се цитира, наведен на крају рада, састоји се од отворене заграде, презимена аутора (обично, не капителхеном!), године објављивања рада који се цитира, те ознаке странице с које је цитат преузет и затворене заграде. Презиме аутора наводи се у изворном облику и писму. На пример:

(Ивић 1986: 128) за Ивић, Павле. *Српски народ и његов језик*. – 2. изд. Београд: Српска
библиографску књижевна задруга, 1986.
јединицу:

Ако се цитира више суседних страница истог рада, дају се цифре које се односе на прву и последњу страницу која се цитира, а између њих се ставља црта, на пример:

(Ивић 1986: 128–130) за Ивић, Павле. *Српски народ и његов језик*. – 2. изд. Београд: Српска
библиографску књижевна задруга, 1986.
јединицу:

Ако се цитира више несуседних страница истог рада, цифре које се односе на странице у цитираном раду, одвајају се запетом, на пример:

(Ивић 1986: 128, 130) за Ивић, Павле. *Српски народ и његов језик*. – 2. изд. Београд: Српска
библиографску књижевна задруга, 1986.
јединицу:

¹ Ово *Упутство* је сачињено на основу *Акта о уређивању научних часописа*, који је сачинило Министарство за науку и технолошки развој у сарадњи са Народном библиотеком Србије, као и *Упутства за ауторе* које је припремило Уредништво *Зборника Матице српске за друштвене науке*. Примена овог Упутства првенствено служи унапређењу квалитета *Грађе...* и потпунијег укључивања ове серијске публикације у међународни систем размене научних информација.

Уколико је реч о страном аутору, презиме изван парентезе транскрибовати на језик на коме је написан основни текст рада, на пример Џ. Марфи за James J. Murphy, али у парентези презиме треба давати према изворном облику и писму, на пример:

(Murphy 1974: 95) за Murphy, James J. *Rhetoric in the Middle Ages: A History of Rhetorical*
библиографску *Theory from Saint Augustine to the Renaissance*. Berkeley:
јединицу: University of California Press, 1974.

Када се у раду помиње више радова које је један аутор публикувао исте године, у текстуалној библиографској напомени потребно је одговарајућим азбучним словом прецизирати о којој је библиографској одредници из коначног списка литературе реч, на пример (Murphy 1974a: 12).

Уколико библиографски извор има више аутора, у уметнутој библиографској напомени наводе се презиме првог аутора, док се презимена осталих аутора замењују скраћеницом *и др.* (односно *et al.*, ако је библиографски извор на страним језицима који користе латинично писмо):

(Ивић и др. 2007) за Ивић, Павле; Иван Клајн, Митар Пешикан и Бранислав Брборић.
библиографску *Српски језички приручник*. 4. изд. Београд: Београдска књига,
јединицу: 2007.

(Poss et al. 2000) за Poss, Christopher; Bryan Lowes & Leslie Chadwick. *Dictionary of*
библиографску *Economics*. 3rd ed. Glasgow: Harper Collins, 2000.
јединицу:

Ако је из контекста јасно који је аутор цитиран или парафразиран, у текстуалној библиографској напомени није потребно наводити презиме аутора, на пример:

Према Марфијевом истраживању (1974: 207), први сачувани трактат из те области сачио је бенедиктинац Алберик из Монте Касина у другој половини XI века.

Ако се у парентези упућује на радове двају или више аутора, податке о сваком следећем раду треба одвојити тачком и запетом, на пример (Белић 1958; Стевановић 1968)

Ако је у тексту, услед немогућности да се користи примарни извор, преузет навод из секундарног извора, у парентези је неопходно уз податак о аутору секундарног извора навести и реч: према:

„Усменост“ и „народност“ бугарштица Ненад Љубинковић доводи у везу са прилагођеношћу средини (према Килибарда 1979: 7) ...

Цитирана литература

Цитирана литература даје се на крају рада у засебном одељку насловљеном *Цитирана литература*. У том одељку разрешавају се библиографске парентезе скраћено наведене у тексту. Библиографске јединице (референце) наводе се по азбучном или абecedном реду презимена првог или јединог аутора како је оно наведено у парентези у тексту. Прво се описују азбучним редом презимена првог или јединог аутора радови објављени ћирилицом, а затим се описују абecedним редом презимена првог или јединог аутора радови објављени латиницом. Ако опис библиографске јединице обухвата неколико редова, сви редови осим првог увучени су удесно за два словна места (висећи параграф).

Цитирана литература наводи се према стандарду за цитирање Матице српске (МСЦ):

Монографска публикација

Презиме, име аутора и име и презиме другог аутора. *Наслов књиге*. Податак о имену преводиоца, приређивача, или некој другој врсти ауторства. Податак о издању или броју томова. Место издавања: издавач, година издавања.

Пример:

Милетић, Светозар. *О српском питању*. Избор и предговор Чедомир Попов. Нови Сад: Градска библиотека, 2001.

Ако није дат податак о издању подразумева се да је реч о првом издању. У случају 2, 3, 4. ... п-тог издања редни број издања може се навести као у првом параграфу упутства за монографске публикације („Податак о издању или броју томова.“) ...

Пример:

Белић, Александар. *О језичкој природи и језичком развоју: лингвистичка испитивања*. Књ. 1. - 2. изд. Београд: Нолит, 1958.

... **или** (економичније) као експонент броја који означава годину издања.

Пример:

Белић, Александар. *О језичкој природи и језичком развоју: лингвистичка испитивања*. Књ. 1. Београд: Нолит, 1958².

У том случају напред наведени примери би изгледали овако:

Ивић, Павле. *Српски народ и његов језик*. Београд: Српска књижевна задруга, 1986².

Ивић, Павле; Иван Клајн, Митар Пешикан и Бранислав Брборић. *Српски језички приручник*. Београд: Београдска књига, 2007⁴.

Poss, Christopher; Bryan Lowes & Leslie Chadwick. *Dictionary of Economics*. Glasgow: Harper Collins, 2000³.

Монографска публикација с корпоративним аутором

Комисија, асоцијација, организација, уз коју на насловној страни није наведено име индивидуалног аутора, преузима улогу корпоративног аутора:

Београдска филхармонија. *Сезона 2005—2006: Циклус Ханс Сваровски*. Београд: Београдска филхармонија, 2005.

Република Србија: Републички завод за статистику. *Два века развоја Србије: Статистички преглед*. Београд: РЗС, 2008.

Анонимна дела

Дела за која се не може установити аутор препознају се по своме наслову:

Српске народне заговетке. Уредио и издао Стојан Новаковић. Београд: Задужбина Чупићева, 1877.

Зборник радова с конференције

Пантић, Мирослав (ур.). *Ресава (Горња и Доња) у историји, науци, књижевности и уметности*.

Научни скуп, Деспотовац, 20—21. август 2003. Деспотовац: Народна библиотека „Ресавска школа“, 2004.

Монографске публикације с више издавача

Палибрк-Сукић, Несиба. *Руске избеглице у Панчеву, 1919—1941*. Предговор Алексеја Арсењева.

Панчево: Градска библиотека и Историјски архив, 2005.

Ђорђевић, Љубица. *Библиографија дела Десанке Максимовић, 1920—1971*. Београд: Филолошки факултет, Народна библиотека Србије и Задужбина Десанке Максимовић, 2001.

Монографске публикације с више издавача и више места издања

Пример:

Јеринг, Рудолф фон. *Циљ у праву*. Београд: Службени лист СРЈ, Подгорица: ЦИД и Сремски Карловци & Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998.

Монографске публикације с једним издавачем лоцираним у више места издања

а) у два места издања – наводе се оба места.

Пример:

Black, John. *A Dictionary of Economics*. Oxford & New York: Oxford University Press, 2002².

б) у више од два места издања – наводе се само једно место (седиште издавача) и додаје *итд.* (односно *etc.*, ако је публикација објављена на језику који користи латинично писмо).

Пример:

Bannock, Graham et al. *Dictionary of Economics*. London etc.: Penguin Books, 2003⁷.

Фототипско издање

Презиме, име аутора. *Наслов књиге*. Место првог издања, година првог издања. Место поновљеног, фототипског издања: издавач, година репринт издања.

Пример:

Соларић, Павле. *Поминак књижевски*. Венеција, 1810. Инђија: Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“, 2003.

Секундарно ауторство

Зборници научних радова описују се према имену уредника или приређивача.

Презиме, име уредника (или приређивача). *Наслов дела*. Место издавања: издавач, година издавања.

Пример:

Радовановић, Милорад (ур.). *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ и Службени гласник, 1996.

Његован, Драго (прир.). *Злочини окупатора и њихових помагача у Војводини. V Група масовних злочина у Срему. Акција Виктора Томића и покретни преки суд у Срему 1942*. Нови Сад: Прометеј и Мало историјско друштво, 2009.

Рукопис

Презиме, име. *Наслов рукописа* (ако постоји или ако је у науци добио општеприхваћено име). Место настанка: Институција у којој се налази, сигнатура, година настанка.

Пример:

Николић, Јован, *Песмарица*. Темишвар: Архив САНУ у Београду, сигн. 8552/264/5, 1780–1783.

Рукописи се цитирају према фолијацији (на пример, 2а–3б), а не према пагинацији, изузев у случајевима кад је рукопис пагиниран.

Прилог у серијској/периодичној публикацији

Презиме, име аутора. Наслов текста у публикацији. *Наслов часописа* број свеске или тома (година, или потпун датум): стране на којима се текст налази.

Пример:

Рибникар, Јара. Нова стара прича. *Летопис Матице српске* књ. 473, св. 3 (март 2004): 265–269.

Чланак или поглавље у књизи

Спиридоновић, Срђан. Како је метар настао и како је доспео у Србију, у: Тодор И. Подгорац (ур.) *Наука и техника у Србији друге половине века 1854–1904*. Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, 1998: 868–884.

Прилог у новинама

Презиме, име аутора. Наслов текста. *Наслов новина* датум: број страна.

Пример:

Кљакић, Слободан. Черчиллов рат звезда против Хитлера. *Политика* 21. 12. 2004: 5.

Архивски извори (необјављени)

По правилу податке о архивским изворима би требало наводити следећим редоследом:

1. Име архива (пуно и/или скраћено); пример: Архив Србије (АС)
2. Назив фонда или збирке (пуно и/или скраћено); пример: Министарство финансија (МФ)
3. Година
4. Одељци и серије у оквиру фондова и збирки
5. Подаци о количини грађе.

Количина је изражена бројем књига, кутија, фасцикала, свежњева, регистратора и слично. За техничке инвентарске јединице, које су најчешће употребљаване као јединице мере, користе се скраћенице:

д. — досије
књ. — књига
ком. — комад
кут. — кутија
о. — омот
пак. — пакет

п. — повез
рег. регистратор
св. — свежањ
свес. — свеска
ф. — фасцикла

Ако се име архивске установе, назив фонда/збирке и одељка/серије у оквиру фонда/збирке наводи само скраћено, потребно је одмах после наслова АРХИВСКА ГРАЋА навести списак свих скраћеница које се под тим насловом користе. То се односи и на податке о архивској грађи у страним архивима, односно на архивске податке који се наводе на страним језицима.

Објављена архивска грађа

Као монографске и/или друге сличне публикације.

Цитирање правних прописа и судских решења

Пуни назив прописа (скраћени назив прописа – акроним). *Гласило у коме је пропис објављен* број (бр.) гласила и година објављивања (обично скраћено – задње две цифре).

Примери:

Закон о облигационим односима (ЗОО). *Службени лист СФРЈ* бр. 29/78.

Закон о извршном поступку (ЗИП). *Службени гласник РС* бр 124/04.

Ако је пропис мењан и допуњаван, наводе се сукцесивно бројеви године објављивања измена и допуна.

Пример:

Закон о основама система васпитања и образовања (ЗОСВО). *Службени гласник РС* бр 62/03, 64/03, 58/04 и 62/04.

Члан, став и тачка прописа (у библиографској парентези, а и другде) означава се скраћеницама чл., ст., и тач., а иза последњег броја се не ставља тачка:

Чл. 5, ст. 2, тач. 3 или чл. 5, 6, 9 и 10 или чл. 4-12 ...

Навођење судских одлука треба да садржи што потпуније податке (име суда, врста и број одлуке, датум када је донесена, ...), ако су оне архивирани, онда их наводити као (необјављене) архивске изворе, а ко су објављене, онда их наводити као монографске и/или друге публикације.

Монографска публикација доступна on-line

Презиме, име аутора. *Наслов књиге*. <адреса с Интернета>. Датум преузимања.

Пример:

Veltman, K. H. *Augmented Books, knowledge and culture*.

<<http://www.isoc.org/inet2000/cdproceedings/6d/6d>> 2. 2. 2002.

Прилог у серијској/периодичној публикацији доступан on-line

Презиме, име аутора. Наслов текста. *Наслов периодичне публикације*. Датум периодичне публикације. Име базе података. Датум преузимања.

Пример:

Toit, A. Teaching Infopreneurship: students' perspective. *ASLIB Proceedings*. February 2000.

Proquest. 21. 2. 2000.

Прилог у енциклопедији доступан on-line:

Назив одреднице. *Наслов енциклопедије*. <адреса с Интернета>. Датум преузимања.

Пример:

Wilde, Oscar. *Encyclopedia Americana*. < <http://www.encyclopedia.com/doc/1G1-92614715.html> >
15. 12. 2008.

Дигитални идентификатор објекта / Идентификатор дигиталног објекта (DOI = Digital Object Identifier)

Монографске публикације и прилози у серијској/периодичној публикацији доступни on-line (уопште: е-текст, слика, аудио/видео запис, софтвер, итд.) могу током времена да промене адресу на Интернету (или се промени име веб странице), тако да се јавила потреба да им се додели трајан идентификатор помоћу кога је тражени објект могуће пронаћи. У те сврхе најчешће се користи DOI систем (в. en.wikipedia.org/wiki/Digital_object_identifier).

Презиме, име аутора. Наслов текста. *Наслов периодичне публикације*. Датум периодичне публикације. DOI

Пример:

Nikolic, Ivana. Publishing in Serbia. *Slavic & East European Information Resources*, Volume 1, Issue 2 & 3 February 2001: 85-126. DOI: 10.1300/J167v01n02_03
< www.informaworld.com/smpp/.../content~db=all~content=a904437540 > 30. 1. 2010.

У том случају не треба наводити < Име базе података > и Датум преузимања (у горњем примеру – 3. ред).

Прилог у енциклопедији и његов DOI

Презиме, име аутора. Назив одреднице. *Наслов енциклопедије*. Податак о издању или броју томова. DOI:

Пример:

Paskin, Norman. Digital Object Identifier (DOI[®]) System. *Encyclopedia of Library and Information Sciences*. Third Edition. DOI: 10.1081/E/ELIS3-120044418

Табеларни и графички прикази

Треба да буду дати на једнообразан начин, у складу с одабраним дисциплинарним стандардом опремања чланака. Пожељно је да наслови свих приказа, а по могућству и њихов текстуални садржај буду дати двојезично, на језику рада и на енглеском језику.

На посебном листу навести име и презиме аутора, назив установе у којој је запослен, поштанску и електронску адресу, број телефона и кратку библиографију.

Рукописи се не враћају.